

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 9Csp/255/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8119217694
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 02. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Rastislav Sikorjak
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2020:8119217694.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov samosudcom JUDr. Rastislavom Sikorjakom v právnej veci žalobcu: T. L., M.. XX.XX.XXXX, Q. L. XX, XXX XX U., právne zastúpený: Advokátska kancelária JUDr. Igor Šafranko, advokát, IČO: 31954448, so sídlom Sovietskych hrdinov 66, 089 01 Svidník proti žalovanému: Home Credit Slovakia, a.s., IČO: 36234176, so sídlom Teplická 7434/147, 921 22 Piešťany, právne zastúpený: Advokátska kancelária GOLIAŠOVÁ GABRIELA, s.r.o., IČO: 47234679, so sídlom Piaristická 707/25, 911 01 Trenčín, o primerané finančné zadostučinenie 1.778,55 Eur, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 1 500 €, a to do 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a.

III. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 100 %, a to do 3 dní odo dňa právoplatnosti uznesenia súdu I. inštancie o výške týchto trov.

odôvodnenie:

1. Žalobou došlou súdu dňa 19.11.2019 sa žalobca domáhal na žalovanom zaplataenie primeraného finančného zadostučinenie vo výške 1778,55 €.

2. Žalobca v žalobe uviedol nasledujúce:

V konaní vedenom na Okresnom súde Prešov, pod sp. zn. 9Csp/27/2019 o vydanie bezdôvodného obohatenia a o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky, som bol ako žalobca v postavení spotrebiteľa úspešný, rozsudkom Okresného súdu Prešov pod sp. zn. 9Csp/27/2019, zo dňa 1.4.2019 v uplatňovanom nároku vydania bezdôvodného obohatenia a rozsudkom Krajského súdu Prešov, pod sp. zn. 20Co/74/2019, zo dňa 30.7.2019, ktoré nadobudli právoplatnosť 4.9.2019.

V odôvodnení rozhodnutia súd prvej inštancie uviedol:

„5. Súd má za to, že zmluva skutočne neobsahuje uvedenie RPMN. Procesný súd analogicky poukazuje na rozhodnutie KS v ZA, sp. zn. 10Co/514/2014, ktorého odôvodnenie považuje za náležité aj pre prejednávajúcu vec - „Ďalším obsahovým nedostatkom zmluvy o úvere zo dňa 6.5.2010 je vyjadrenie údajov o ročnej úrokovej sadzbe úveru (bod 40. zmluvy) dvoma číselnými hodnotami 26,28 % a 11,88 %. Až po dôkladnom štúdiu textu zmluvy a podaní navrhovateľa urobených v priebehu konania je možné zistiť, že predmetné dve číselné hodnoty predstavujú alternatívnu úrokovú sadzbu úveru v závislosti na výške vyčerpanej čiastky v zmysle Sadzobníka. Na toto vysvetlenie odkazuje znak „*“ uvedený pri dvoch číselných hodnotách, ku ktorému vysvetlivka sa nachádza na konci veľmi drobným písmom písaného textu umiestneného v dolnej polovici úverovej zmluvy zo dňa 26.5.2010. Údaj o ročnej úrokovej sadzbe úveru je pre spotrebiteľa dôležitým údajom z hľadiska jeho vedomosti o nákladovosti úveru (v časti úroku, ktorý možno považovať za podstatnú, dominantnú zložku celkových nákladov úveru). Preto je z

hľadiska ochrany spotrebiteľa namieste požiadavka na jednoznačnosť a prehľadnosť tohto údajá, keď vzhľadom na výšku úverového rámca určenú pri podpise zmluvy bolo nesporné, že sa na poskytnutý úver vzťahovala úroková sadzba vo výške 26,28 % ročne (podanie navrhovateľa zo dňa 7.2.2014). To, že je v úverovej zmluve daný údaj uvedený dvoma číselnými hodnotami, možno považovať za okolností opísaných v predchádzajúcom odseku za nezrozumiteľné, mätúce, a vo svojich dôsledkoch ako absenciu údajá o ročnej úrokovej sadzbe, čo má tiež za následok bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru (§ 4 ods. 2 písm. h/ v spojení s § 4 ods. 3 zákona o spotrebiteľských úveroch).

5.1. Okresný súd Prešov má za to, že rovnaký záver treba prijať aj v prípade ak je RPMN uvedená rozpätím. Žalovaný má poskytnúť úver takým spôsobom, ktorý mu umožní uvedenie RPMN konkrétnym údajom.

5.2. Okresný súd Prešov sa rovnako stotožňuje s názorom žalobcu, že zmluva neobsahuje predpoklady použité na výpočet RPMN spôsobom špecifikovaným v žalobe citovaným rozhodnutím KS Prešov“

5.7. Súd je presvedčený, že ak by žalovaný obdržal zo súdu rozsudok písaný vo formáte ako je ukážka, tento by bez ďalšieho taktiež považoval za nezrozumiteľný. V prejednávanej veci tak súd má za to, že Zmluva v časti týkajúcej sa textu pri jednej hviezdičke, pri dvoch hviezdičkách ako aj inkorporačnej doložky je neplatná podľa § 37 ods.1 OZ z dôvodu, že veľkosť písma je tak minimálna, že je reálne nenaplniteľné, aby sa priemerný spotrebiteľ dokázal čo i len oboznámiť s dotknutým textom, nie to ešte mu porozumieť a vyhodnotiť jeho dôsledky dopadajúce na neho ako spotrebiteľa. Uvedený názor bol aprobovaný aj rozhodnutím KS v PO sp. zn. 19Co/61/2017 zo dňa 31. 8. 2017 - Pritom „Zmluvné dojednania“ vytlačené na druhej strane (rube) vyššie uvedenej žiadosti, ktoré sú absolútne nečitateľné, sú písané veľmi drobným písmom, veľkosť písma nedosahuje ani 1 milimeter, preto takéto zmluvne dojednania nemožno považovať za platné a za vzájomne účastníkmi riadne dohodnuté, pretože dlžníkovi (spotrebiteľovi) ich obsah nemohol byť ani známy z uvedených dôvodov. Spôsob resp. formu v akej boli spotrebiteľovi veriteľom tieto zmluvné dojednania ponúknuté (prezentované) treba považovať za nekalú obchodnú prax a na takéto zmluvné dojednania súd nemôže vôbec prihliadať.

7. Vyššie uvedené závery znamenajú, že poskytnutý úver je bezúročný a bez poplatkov. Je nesporné, že poskytnutý bol vo výške 3200 € a žalobca vrátil sumu 4978,55 €. Rozdiel je teda 1778,55 € a tento rozdiel je bezdôvodným obohatením žalovaného na úkor žalobcu podľa nasledujúcich zákonných ustanovení: Podľa § 451 OZ (1) Kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať. (2) Bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.“

V odôvodnení rozhodnutia odvolací súd uviedol:

„ 2. Proti tomuto rozsudku podali včas odvolanie žalobca aj žalovaný. Žalobca odvolanie podal proti zamietavému výroku rozsudku. Uviedol, že ani neplatnosť celej zmluvy nebráni tomu, aby bola určená aj neprijateľnosť zmluvných podmienok. Poukázal na viaceré rozhodnutia súdov. Navrhol rozsudok v napadnutom výroku zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

K odvolaniu žalobcu odvolací súd uvádza, že súhlasí s názorom súdu prvej inštancie o neplatnosti inkorporačnej doložky (poukazujúc na závery uvedené v rozsudku Krajského súdu v Prešove č.k. 6Co/135/2012 zo dňa 13.6.2013), napriek tomu však má za to, že pokiaľ sa spotrebiteľ dovoľáva stavu právnej istoty žalobou o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky, nemožno takúto žalobu zamietnuť len s poukazom na neplatnosť zmluvy či inkorporačnej doložky. Pre spotrebiteľa, ktorému hrozí, že by dodávateľ voči nemu uplatňoval nároky z neprijateľných zmluvných podmienok je vždy istejšia situácia, ak je takáto zmluvná podmienka vyhlásená za neprijateľnú. V prípade uplatnenia takejto podmienky zo strany dodávateľa sa spotrebiteľ môže rozsudkom, ktorým je zmluvná podmienka vyhlásená za neprijateľnú, účinnejšie brániť proti dodávateľovi, ako v prípade zamietnutia žaloby o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky z dôvodu neplatnosti zmluvy či inkorporačnej doložky, najmä za stavu závažnosti len výroku rozsudku, nie aj jeho odôvodnenia (§ 228 ods. 1 CSP). Práve žalobca a jeho majetková sféra je v ohrození, a preto žalobca v postavení spotrebiteľa má zákonné právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami a nekalými obchodnými praktikami v spotrebiteľských zmluvách vyplývajúcich z ust. § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z. z. Tento výklad je v súlade s judikatúrou Európskeho súdneho dvora, ktorej charakteristickou črtou je ochrana spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany. Podľa ustálenej judikatúry vychádza systém ochrany zavedený smernicou 93/13/EHS z myšlienky, že spotrebiteľ sa v porovnaní s predajcom alebo dodávateľom nachádza v znevýhodnenom postavení, pokiaľ ide o vyjednávaciu silu, ako aj o úroveň informovanosti, a táto situácia ho vedie k pristúpeniu na podmienky vopred pripravené predajcom bez toho, aby mohol vplývať na ich obsah (rozsudky Súdneho dvora Európskej únie z 27. júna 2000, Océano Grupo Editorial a Salvat Editores, C-240/98 až C-244/98, Zb. s. I-4941, bod 25, a z 26. októbra 2006, Mostaza Claro,

C-168/05, Zb. s. I-10421, bod 25, ako aj uznesenie Pohotovosť, bod 37). Preto odvolací súd má za to, že žaloba je dôvodná aj v časti určenia neprijateľnosti zmluvných podmienok. K sporným zmluvným podmienkam uvedeným v § 1 a 2 Hlavy 18 Úverových zmluvných podmienok odvolací súd poukazuje na rozsudky Okresného súdu Prešov č.k. 9C/34/2015 zo dňa 3.9.2015, Okresného súdu Dunajská Streda č.k. 11C/480/2014 zo dňa 4.12.2014, ktorými už boli tieto podmienky vyhlásené za neprijateľné, prípadne na rozsudok Okresného súdu Vranov nad Topľou č.k. 3C/201/2014 zo dňa 19.11.2014, ktorým na ich základe nebolo priznané plnenie. Vyhlásením neprijateľnosti týchto zmluvných podmienok odvolací súd pre dosiahnutie právnej istoty spotrebiteľa len opätovne „deklaruje“ to, o čom už bolo právoplatne rozhodnuté inými súdmi.“

Podľa § 3 ods. 5 tretia veta zák. č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa:

„Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadostučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.“

Podľa § 4 ods. 2 písm. b/ zák. č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa: „Predávajúci nesmie upierať spotrebiteľovi práva podľa § 3.“

Ako spotrebiteľ si uplatňujem primerané finančné zadostučinenie za porušenie mojich spotrebiteľských práv, ktoré som bol nútený brániť v základnom konaní.

Primerané finančné zadostučinenie má mať sankčnú a odradzujúcu funkciu, aby sa dodávateľ nedopúšťal recidívy. Zároveň má mať aj funkciu relutárnu.

Keďže som spotrebiteľom, ktorý úspešne uplatnil porušenie svojho práva na súde, bola tým splnená hypotéza vyššie citovanej právnej normy.

V danom prípade treba zdôrazniť, že žalovaný nielenže v zmluve o hotovostnom úvere č. XXXXXXXXXXXX, S. R. XX.X.XXXX, využíval neprijateľné zmluvné podmienky, ale tiež aj konal spôsobom, ktorý je možné považovať za nekalé obchodné praktiky a v rozpore s dobrými mravmi v snahe sa na môj úkor obohatiť, teda zo strany žalovaného sa jednalo o viacnásobné porušenie spotrebiteľského práva.

Primerané finančné zadostučinenie preto požadujem vo výške 1.778,55 eura, pričom nárok, tak ako ho požadujem, zohľadňuje skutočnosť, že sa žalovaný na môj úkor bezdôvodne obohatil práve o sumu 1.778,55 eura.

3. Žalovaný sa k žalobe vyjadril nasledujúco:

Žalovaný so žalobou nesúhlasí, nakoľko nárok žalobcu na primerané finančné zadostučinenie považuje za nedôvodný a tiež neprimeraný z nasledujúcich dôvodov:

Podľa § 3 ods. 5 tretia veta zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa (ďalej len „zákon o ochrane spotrebiteľa“), spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadostučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá. Základným predpokladom na úspešné uplatnenie práva na primerané finančné zadostučinenie je okrem preukázania ujmy aj preukázanie, že žalovaný svojím konaním porušil súčasne - kumulatívne ustanovenia zákona o ochrane spotrebiteľa a osobitného právneho predpisu. Žalobca v podanej žalobe však nepreukázal, ktoré konkrétne ustanovenie zákona o ochrane spotrebiteľa a ktoré konkrétne ustanovenia osobitného právneho predpisu žalovaný svojím konaním porušil. Ako vyplýva zo samotného pojmu inštitútu finančného zadostučinenia, ide o zadostučinenie, ktorého účelom je reparovať a sankcionovať následky, ktoré boli neoprávneným zásahom do práva na ochranu spotrebiteľa spôsobené. Predpokladom uplatnenia tohto inštitútu je to, aby aspoň potenciálna hrozba ujmy v dôsledku porušenia práv alebo povinností vznikla, inak nie je čo reparovať. Ďalším atribútom, ktorý musí súd zohľadniť pri priznaní finančného zadostučinenia je, že takéto zadostučinenie môže priznať iba v prípadoch úspešného uplatnenia porušenia práv, alebo povinností ustanovených zákonom o ochrane spotrebiteľa a osobitnými zákonmi. Z hľadiska § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa, preto musí byť preukázané, že došlo k úspešnému uplatneniu práva na strane spotrebiteľa.

1) Úspešné uplatnenie porušenia práv alebo povinností ustanovených zákonom o ochrane spotrebiteľa a osobitnými predpismi

Je nesporné, že Okresný súd Prešov rozsudkom zo dňa 01.04.2019 z č.k. 9Csp/27/2019

v spojení s rozsudkom Krajského súdu Prešov sp.zn. 20Co/74/2019 zaviazal žalovaného vydať bezdôvodné obohatenie vo výške 1.778,55 eur s prísl. Ani uvedené rozhodnutie však nemožno považovať za úspešné uplatnenie porušenia práv alebo povinností ustanovených zákonom o ochrane spotrebiteľa. Žalovaný má totiž za to, že nie každé rozhodnutie súdu, ktorým súd rozhodol v prospech spotrebiteľa v súdnom konaní, možno považovať za úspešné uplatnenie porušenia práv alebo povinností ustanovených zákonom o ochrane spotrebiteľa a osobitnými predpismi. Predmetom konania vedeného

pod sp.zn. 9Csp/27/2019 nebolo uplatnenie porušenia práv alebo povinností, ale výlučne vydanie bezdôvodného obohatenia z dôvodu, že súd vyhodnotil úverovú zmluvu za bezúročnú a bez poplatkov z dôvodu absencie náležitostí podľa § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. Neuvedenie všetkých zákonných náležitostí v úverovej zmluve však voči žalobcovi - spotrebiteľovi nepredstavovalo žiadne porušenie jeho práv, ba dokonca predstavovalo pre neho výhodu v zmysle, že pokiaľ mal vrátiť požičanú istinu s úrokmami a poplatkami v zmysle úverovej zmluvy, na základe rozhodnutia v konaní sp.zn. 9Csp/27/2019 to bola len istina. Uvedenou problematikou sa zaoberal aj Krajský súd v Prešove, ktorý v rozsudku č.k. 14Co/91/2012-141 zo dňa 10.10.2013 uviedol, že „cieľom rozhodnutia o spotrebiteľských veciach tak, ako sú sledované normotvorcom únie v rámci Smernice Rady 93/13 EHS, je nastoliť rovnováhu zmluvných strán, pričom sa má v zásade zachovávať platnosť zmluvy ako celku a nevyhlásiť za neplatné všetky zmluvy, obsahujúce nekalé zmluvné podmienky (bod 31 rozsudku súdneho dvora EÚ C-453/10), ak bol prijatý záver, že predmetný úver je bezodplatný a bezúročný už bola nastolená v predmetnom právnom vzťahu rovnováha zmluvných strán a nie je potrebné ešte osobitným rozhodnutím vzhľadom na ciele a účel aký vyplýva z ustanovenia § 53a Občianskeho zákonníka (v nadväznosti na dátum uzavretia predmetnej zmluvy), prípadne určovať ešte neprijateľnosť zmluvných podmienok. Neobstojí v tomto smere ani odkaz na to, že by to založilo nárok na finančné zadostučinenie.“

Okrem toho žalovaný poukazuje na veľmi rôznorodú a nejednoznačnú judikatúru jednotlivých súdov pri posudzovaní náležitostí úverových zmlúv. Rovnakú náležitosť, ktorú jeden súd vyhodnotí za uvedenú správne a korektne iný súd považuje za nevyhovujúcu. Názory súdov pri vyhodnocovaní náležitostí úverových zmlúv čiastočne skorigoval aj Súdny dvor EÚ svojím rozhodnutím zo dňa 09.11.2016 vo veci C-42/15, pričom je zrejmé, že výklad zákona č. 129/2010 Z.z. nebol správne aplikovaný. Na Súdny dvor je aktuálne položených viacero prejudiciálnych otázok ohľadne dodržania náležitostí úverových zmlúv (napr. uvedenie RPMN v rozmedzí od-do), ktoré budú smerodajné aj pre neskoršie rozhodovanie vnútroštátnych súdov. Žalovaný pri koncipovaní úverovej zmluvy postupoval v dobrej viere, že plní literu zákona korektne a komplexne. Preto zastáva názor, že je nesprávne, aby bol sankcionovaný za svoj výklad zákona, pri ktorom sa ani výklad súdov nedokáže zjednotiť. Aplikovať v danej situácii ešte aj inštitút primeraného finančného zadostučinenia určite nie je zákonným ani správnym postupom, ktorý smeruje výlučne k jeho zneužívaniu spotrebiteľmi, ktorí úver chceli, s podmienkami úveru boli pred podpisom oboznámení a uzrozumení, súhlasili s nimi, na znak čoho zmluvu podpísali a neskôr aj plnili. V danom konaní bol vydaný len rozsudok, ktorý zaviazal žalovaného vydať bezdôvodné obohatenie vo výške 1.778,55 eur. Nedošlo teda k žiadnemu rozhodnutiu, ktoré by deklarovalo porušenie práv alebo povinností zo strany žalovaného. Podľa názoru žalovaného žalobca neunesol dôkazné bremeno ohľadne toho, že zo strany žalovaného skutočne došlo k porušeniu práv alebo povinností ustanovených zákonom o ochrane spotrebiteľa a osobitnými predpismi, nakoľko v žalobe nešpecifikoval ani bližšie nekonkretizoval akého konkrétneho porušenia práva alebo povinnosti sa mal žalovaný údajne dopustiť ani toto porušenie presne nevymedzil odkazom na konkrétne ustanovenie zákona ani nepredložil súdu rozhodnutie, ktoré by preukazovalo, že by žalovaný porušil práva alebo povinnosti ustanovené zákonom o ochrane spotrebiteľa a osobitnými predpismi. Rozsudok Okresného súdu Prešov v konaní 9Csp/27/2019 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Prešov sp.zn. 20Co/74/2019, o ktorý žalobca opiera svoj nárok na primerané finančné zadostučinenie nedeklaroval porušenie práv alebo povinností, ale výlučne vo svojom petite zaviazal žalovaného vyplatiť žalobcovi súhrnne sumu 1.778,55 eur s prísl. Do pozornosti súdu dávam aj dôvodovú správu k zákonu č. 250/2007 konkrétne k § 3 v znení: Z jednoznačnej špecifikácie práv spotrebiteľa v tomto ustanovení so zvýraznením postupnosti ochrany života a zdravia spotrebiteľa, vyplýva aj nárok na výrobky a služby v kvalite, ktorá zodpovedá technickým predpisom na výrobky alebo služby, ktoré nevykazujú zjavné vady. Náhrada škody a finančné zadostučinenie je záverečným prostriedkom ochrany spotrebiteľa v prípade, že preventívne pôsobenie nesplní svoj účel, aby boli nahradené, alebo zmiernené následky. Z výkladu tejto právnej normy vyplýva nárok spotrebiteľa na poskytnutie finančného zadostučinenia len v prípade, že poskytnuté plnenie (či už tovaru alebo služby) malo vady. Plnenie z úverovej zmluvy uzatvorenej medzi žalobcom a žalovaným žiadne vady nevykazovalo, nakoľko predmet úveru - finančné prostriedky boli poskytnuté riadne a včas.

2) Represívny a sankčný charakter

Ako vyplýva zo samotného inštitútu finančného zadostučinenia, ide o zadostučinenie, ktorého účelom je reparať potenciálnu ujmu, ktorá bola neoprávneným zásahom do práva na ochranu spotrebiteľa spôsobená. Predpokladom uplatnenia tohto inštitútu je to, aby hrozba ujmy vznikla, inak nie je čo reparať. Žalobcovi nielen, že žiadna ani potenciálna ujma nevznikla, ale naopak získal najvýhodnejší úver, aký by mu neposkytla žiadna banka. Žalobca, ako už bolo vyššie uvedené, na súde neuplatňoval ochranu pred porušením práv alebo povinností zo strany žalovaného, ale len vydanie bezdôvodného

obohatenia. Nedošlo teda k naplneniu znakov ustanovenia § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z., ktorých splnenie je nevyhnutné na úspešné uplatnenie finančného zadosťučinenia na súde.

Žalobca uzatvoril úverovú zmluvu v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch č. 129/2010 Z.z., ktorý definuje zmluvu o spotrebiteľskom úvere ako zmluvu, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom. Je teda adekvátne a samozrejme, že žalovaný požadoval od žalobcu úhradu jeho dlhu v zmysle úverovej zmluvy. Žalovaný na základe rozsudku Okresného súdu Prešov sp.zn. 9Csp/27/2019 uhradil žalobcovi sumu prevyšujúcu istinu poskytnutého úveru. Pokiaľ by však mal žalovaný uhradiť žalobcovi ešte „umelo vykonštruované“ finančné zadosťučinenie vo výške 1.788,55 eur, dostal by sa sám do pozície dlžníka, ktorý by uhradil žalobcovi- ako spotrebiteľovi viac ako mu vrátil! Tento stav určite nemôže byť žiaduci ani na základe európskych smerníc na ochranu spotrebiteľa, nakoľko namiesto zabezpečenia rovnosti účastníkov konania by duplicitné sankcionovanie spôsobilo vznik nerovnováhy v neprospech žalovaného - dodávateľa. Súčasne by sa takýmto rozhodovaním súdov podporila špekulatívnosť spotrebiteľov, ktorým by súd v prípade podania žaloby nielen vyhlásil úver za bezúročný a bez poplatkov, ale pri priznaní ešte aj ďalšieho umelo navýšeného primeraného finančného zadosťučinenia by sa z poskytovania úverov stala príjmová činnosť pre spotrebiteľov, ktorým by sa ešte aj platilo za poskytnutie úveru.

Inštitút primeraného finančného zadosťučinenia v sebe zahŕňa funkciu represívnu a preventívnu. Tieto funkcie považujeme za dodržané už samotným rozsudkom v konaní 9Csp/27/2019, keďže žalovaný už raz sankcionovaný bol a to tým, že žalobcovi bol poskytnutý úver bez úrokov a poplatkov a sumu prevyšujúcu istinu mu na základe rozsudku vyplatil. Právo na primerané finančné zadosťučinenie je závislé od úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi osobou - spotrebiteľom, ktorej porušením práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom o ochrane spotrebiteľa bola privodená určitá hrozba ujmy. V danom prípade má žalovaný za to, že tieto skutočnosti neboli preukázané, keďže žalobca neunesol dôkazné bremeno a súdu hodnoverným a presvedčivým spôsobom nepreukázal

1) úspešné uplatnenie porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom o ochrane spotrebiteľa a osobitnými predpismi na súde,

2) ani že mu v súvislosti s porušením práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi vznikla určitá ujma a ani, že táto ujma mu vznikla vo výške 1.778,55 eur, ktoré požaduje v zmysle finančného zadosťučinenia. K obdobnému záveru ako uvádza vo svojom vyjadrení žalovaný smeruje aj rozsudok OS Prešov zo dňa 20.01.2017 sp.zn. 29C/105/2016, ktorý žalobu o primerané finančné zadosťučinenie zamietol z dôvodu, že „...súd s poukazom aj na vyššie uvedené skutočnosti nemohol dospieť k záveru, že žalovaný pri koncipovaní a uzatvorení zmluvy o spotrebiteľskom úvere so žalobcom nepostupoval s odbornou starostlivosťou s úmyslom poškodiť spotrebiteľa, a preto neboli splnené podmienky na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia v zmysle § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z.z. V súvislosti s inštitútom primeraného finančného zadosťučinenia, ktorý si žalobca - spotrebiteľ uplatňuje z úverovej zmluvy je nevyhnutným uvedomiť si, že to bol práve žalobca, ktorý si o poskytnutie úveru žiadal, s výškou poskytnutého úveru bol oboznámený, taktiež si bol vedomý, že si berie spotrebiteľský úver, z ktorého si veriteľ uplatňuje úroky a poplatky a rovnako bol oboznámený s výslednou sumou, ktorú má na základe úverovej zmluvy z poskytnutého úveru uhradiť. S celým týmto procesom žalobca ako klient vedome a dobrovoľne súhlasil. Žalovanému preto nie je zrejmé, k akému poškodeniu práv spotrebiteľa vôbec dochádza v prípadoch, kedy súdy vyhlásia poskytnutý úver za bezúročný a bez poplatkov, následkom čoho je, že žalobca ako spotrebiteľ neplatí úroky a poplatky, ale len samotnú istinu poskytnutého úveru. Predstavuje to pre neho výlučne výhodu a nie škodu. Jediným poškodeným, ktorý po takomto rozhodnutí súdu zostane je samotný veriteľ. Žalovaný má v predmete činnosti ako nebankový subjekt poskytovanie úverov, za ktoré mu v zmysle zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch patria úroky a poplatky. Žalovaný v rámci predmetu podnikania poskytol žalobcovi úver, za ktorý požadoval na základe úverovej zmluvy od žalobcu zaplatiť úroky. Aký by malo zmysel, aby žalovaný úmyselne nedodrжал všetky zákonné náležitosti, za ktoré by bol následne sankcionovaný bezúročnosťou a bezpoplatnosťou on sám a nie žalobca ako klient.

4. Súd pri svojom rozhodovaní vychádzal z listín tvoriacich súdny spis a zistil nasledujúce:

4.1. Okresný súd Prešov rozsudkom č.k. 9Csp/27/2019, takto rozhodol:

I. Žalovaný je povinný vydať žalobcovi bezdôvodné obohatenie vo výške 1 778,55 €, spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročné z tejto sumy od 20.2.2019 až do zaplatenia, a to do 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Žalobu v časti o určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok zamietla.

III. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 100 %, a to do 3 dní odo dňa právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o výške týchto trov.

4.2. V rámci odvolacieho konania voči uvedenému rozsudku KS v Prešove rozsudkom sp. zn. 20Co/74/2019, takto rozhodol

I. Potvrďuje sa rozsudok vo výroku I.

II. Mení sa rozsudok vo výroku II. tak, že odvolací súd určuje, že zmluvné podmienky uvedené v Úverových zmluvných podmienkach spoločnosti Home Credit Slovakia, A.S. - hotovostný a revolvingový úver k Zmluve o spotrebiteľskom úvere zo dňa XX.X.XXXX v § 1 Hlavy 18 v znení:

„V prípade omeškania klienta s úhradou splátky či splátky RÚ je Spoločnosť oprávnená klientovi vyúčtovať a klient je povinný na základe tohto vyúčtovania uhradiť Spoločnosti poplatok za upomienku vo výške 5 EUR v prípade prvej upomienky a 12 EUR v prípade druhej a ďalšej upomienky“, a v § 2 Hlavy 18 v znení:

„V prípade omeškania klienta je Spoločnosť oprávnená klientovi vyúčtovať a klient je povinný na základe tohto vyúčtovania uhradiť Spoločnosti zmluvnú pokutu vo výške 17 EUR“,

sú neprijateľné zmluvné podmienky.

III. Žalobcovi sa voči žalovanému priznáva nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu s tým, že o výške tejto náhrady bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením.

4.3. Odôvodnenia uvedených rozsudkov sú citované žalobcom v žalobe.

5. Vyššie zistený skutkový stav súd právne posudzoval nasledujúco:

Podľa § 3 ods. 5 posledná veta zákona č. 250/2007 Z.z. v znení účinnom do 09.06.2013 - Osoba, ktorá na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, koho porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi je spôsobilé privodiť spotrebiteľovi ujmu. Podľa § 3 ods. 5 posledná veta zákona č. 250/2007 Z.z. v znení účinnom od 10.6.2013 - Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

5.1. Vo vzťahu k vyššie citovanému ustanoveniu zákona č. 250/2007 Z.z., či už v pôvodnom alebo terajšom znení, možno uviesť, že ide o ustanovenie s tzv. relatívne neurčitou hypotézou, ktorá neustanovuje žiadne kritéria na vymedzenie toho, čo predstavuje primerané finančné zadosťučinenie a ako treba určiť jeho výšku. Zároveň treba uviesť, že novšie znenie Zákona o ochrane spotrebiteľa dokonca ešte zmiernilo podmienky poskytnutia primeraného finančného zadosťučinenia, pretože toto sa v súčasnosti poskytuje aj bez toho, aby porušenie práva alebo povinnosti spotrebiteľa ustanovené Zákonom o ochrane spotrebiteľa alebo osobitným predpisom, bolo spôsobilé čo i len privodiť ujmu spotrebiteľovi.

5.2. V prejednávanom prípade možno konštatovať, že zo strany žalovaného došlo k takému porušeniu spotrebiteľského práva, ktoré spôsobilo priamu finančnú ujmu spotrebiteľovi vo výške 1778,55 €. Na odstránenie tohto nepriaznivého stavu musel žalobca absolvovať súdne konanie, v ktorom sa domohol úspešne práva na vrátenie týchto finančných prostriedkov.

5.3. Pri výklade § 3 ods.5 zákona č. 250/2007 Z.z. treba akcentovať, že súčasné znenie § 3 ods.5 zákona č. 250/2007 Z.z. a zakladá nárok na finančné zadosťučinenie už pri úspešnom uplatnení porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi bez toho, žeby sa vyžadovala, čo len potenciálna ujma. Ani analogicky nemožno aplikovať § 13 ods.2 Občianskeho zákonníka (Pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jeho vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.), keďže zákon č. 250/2007 Z.z. žiadnu postupnosť satisfakčných prostriedkov neustanovuje a rovnako neustanovuje, že k právu na finančné zadosťučinenie za porušenie spotrebiteľského práva je potrebná určitá intenzita. Týmto je daná aj odpoveď na argumentáciu žalovaného, ktorej podstata spočíva v tvrdení, že právo na primerané finančné zadosťučinenie dané až „vtedy, keď porušenie práva nie je možné napraviť inak“. Podľa názoru súdu dotknuté zákonné ustanovenie žiadnu takúto podmienku nestanovuje a naopak dovŕšuje sa ním ochrana spotrebiteľa v dodávateľom spôsobenom závadnom spotrebiteľskom vzťahu

5.4. Súd má za to, že aj bez stanovenia kritérií výšky primeraného finančného zadosťučinenia, treba vychádzať z toho, že toto má plniť jednak funkciu satisfakčnú, jednak funkciu sankčnú tak, aby dostatočne odradilo dodávateľa od nekalého konania, ktorého sa dopustil voči úspešnému spotrebiteľovi a jednak podľa názoru súdu ho treba chápať aj ako odmenu za to, že sa spotrebiteľ pustil do sporu s nepochybne ekonomicky a právne silnejším dodávateľom a svojím úspechom priniesol benefit aj pre

ostatných spotrebiteľov v tom, že možno predpokladať, že dodávateľ sa konania, ktorého sa dopustil voči nemu, už voči ďalším spotrebiteľom nedopustí, prípadne sa ho nedopustí v takej intenzite.

5.5. Pokiaľ ide o znenie relevantného § 3 ods.5 ZOS - „Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi“ má súd za to, že nie je viazaný doslovným znením zákona a výklad podaný žalovaným nie je správny. Doslovné znenie síce jazykovým výkladom zvädza k tomu, že porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom č. 250/2007 Z.z. a osobitnými predpismi sa musí udiať kumulatívne z dôvodu použitia zlučovacej spojky „a“ ale iba jazykový výklad však k správneému výkladu právnej normy nestačí. Ústavný súd ČR a NSS ČR v jazykovému výkladu právnej normy uviedli - Naprosto neudržiteľným momentem používání práva je jeho aplikace, vycházející pouze z jeho jazykového výkladu. Jazykový výklad představuje pouze prvotní přiblížení se k aplikované právní normě. Je pouze východiskem pro objasnění a ujasnění si jejího smyslu a účelu (k čemuž slouží i řada dalších postupů, jako logický a systematický výklad, výklad e ratione legis atd.). Mechanická aplikace abstrahující, resp. neuvědomující si, a to buď úmyslně, nebo v důsledku nevzdělanosti, smysl a účel právní normy, činí z práva nástroj odcizení a absurdity (Pl. ÚS 33/97). Soud [...] není absolutně vázán doslovným zněním zákonného ustanovení, nýbrž se od něj smí a musí odchýlit v případě, kdy to vyžaduje ze závažných důvodů účel zákona, historie jeho vzniku, systematická souvislost nebo některý z principů, jenž mají svůj základ v ústavně konformním právním řádu jako významovém celku. Je nutno se přitom vyvarovat libovůle; rozhodnutí soudu se musí zakládat na racionální argumentaci (Pl. ÚS 21/96). Doslovný (gramatický) výklad není jedinou metodou interpretace právní normy; není ani metodou nejspolehlivější ((1133/2007 Sb. NSS). Otrocké následování doslovného znění zákona [...] nemá v moderním právním státě opodstatnění (1940/2009 Sb. NSS). Za podstatný súd považuje výklad teleologický. Podľa učebnice Teorie práva autorů J. Boguszak, J. Čapek, A. Gerloch - usiluje soud při teleologickém výkladu o postižení smyslu, resp. cíle právní normy v souvislosti s nejvšeobecnějšími podmínkami ... v nichž se má norma realizovat. Jde tedy o hledání účelu zákonného ustanovení, a to v kontextu společenských podmínek v okamžiku provádění interpretace. Procesný súd má teda za to, že cieľom zákonodarcu nebolo obmedziť počet prípadov, pri ktorých sa spotrebiteľ môže domáhať primeraného finančného zadosťučinenia, práve naopak a preto je v citovanej právnej norme spojku „a“ potrebné vykladať vo význame „alebo“.

6. Žalovaný vo vzťahu k žalobcovi porušil minimálne nasledujúce zákonné povinnosti.

Podľa § 4 ods.2 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa - Predávajúci nesmie

a) ukladať spotrebiteľovi povinnosti bez právneho dôvodu (žalovaný nebol oprávnený požadovať a inkasovať zaplatenie úrokov v úverovom vzťahu),

c) používať nekalé obchodné praktiky a neprijateľné podmienky v spotrebiteľských zmluvách, ako aj podľa § 9 ods.2 písm.f) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, podľa ktorého zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti: ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov.

6.1. Pri neexistencii kritérií pre určovanie výšky finančného zadosťučinenia, tak súd prihliadal najmä na výšku žalovaným pôvodne získaného bezdôvodného obohatenia a určenie neprijateľnosti 2 zmluvných podmienok a za primerané okolnostiam považuje finančné zadosťučinenie vo výške 1500,00 €.

7. Podľa § 251 C.s.p. - Trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

Podľa § 255 ods.1 C.s.p. - Súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

Podľa § 262 ods.1 C.s.p. - O nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

7.1. Žalobca v konaní plne úspešný má nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie. Podľa § 359 C.s.p. - Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na Okresnom súde Prešov v dvoch (2) vyhotoveniach.

Podľa § 363 C.s.p. - V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 C.s.p. - Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 C.s.p. - (1) Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

(2) Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

(3) Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 366 C.s.p. - Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak žalovaný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, žalobca môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.